

Oxford Cambridge and RSA

Thursday 16 June 2016 – Morning

A2 GCE BIBLICAL HEBREW

F192/01 Translation, Comprehension, Composition and Literature

Candidates answer on the Question Paper.

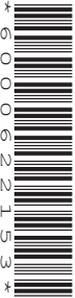
OCR supplied materials:

None

Other materials required:

None

Duration: 3 hours

Candidate forename		Candidate surname	
-----------------------	--	----------------------	--

Centre number						Candidate number				
---------------	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, centre number and candidate number in the boxes above. Please write clearly and in capital letters.
- Use black ink.
- There are two sections in this paper.
SECTION A: Unprepared Translation, Comprehension and Composition
SECTION B: Literature
- Answer **all** the questions in Section A and **three** questions in Section B.
- Read each question carefully. Make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answer to each question in the space provided. If additional space is required, you should use the lined page(s) at the end of this booklet. The question number(s) must be clearly shown.
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [ ] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Dictionaries are **not** allowed.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as **”**.
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- Answers in Biblical Hebrew must be written in the ‘Block’ system and not in the ‘Cursive’ system.
- This document consists of **32** pages. Any blank pages are indicated.

BLANK PAGE

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

SECTION A – Unprepared Translation, Comprehension and Composition**Questions 1–2**

Answer **both** questions in this Section.

Question 1 consists of:

	Unprepared translation	[14 marks]
and	Comprehension	[17 marks]
and	Pointing	[4 marks]

Question 2 consists of:

A short passage requiring translation from English into pointed Biblical Hebrew.
[15 marks]

[Section A Total: 50 marks]

SECTION A – Unprepared Translation, Comprehension and Composition

Question 1

Read the following passages. Answer all questions in English.

Background:

Jeremiah battles with false prophets.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהֵי אֵל תִּתְפַּלֵּל בְּעַד הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה: כִּי יִצְמּוּ אִינְנֵי שְׂמֹעַ	1
אֶל רִנְתָם וְכִי יַעֲלוּ עֲלֶיהָ וּמִנְחָה אִינְנֵי רִצָּם כִּי בַחֲרָב וּבַרְעֵב וּבַדְּבָר אָנֹכִי	2
מְכַלָּה אוֹתָם: וַאֲמַר אֲהֵה אֲדֹנָי יְיָ הַיְהוָה הַנִּבְּאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא	3
תִּרְאוּ חֶרֶב וְרָעַב לֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי שְׁלוֹם אֱמַת אֲתֶן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה:	4
וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהֵי שֹׁקֵר הַנִּבְּאִים נְבִאִים בְּשֵׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צְוִיתִים	5
וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֹׁקֵר וְקֶסֶם וְאֵלִיל וְתִרְמִית לָבֶם הִמָּה מִתְנַבְּאִים	6
לָכֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר יְיָ עַל הַנִּבְּאִים הַנִּבְּאִים בְּשֵׁמִי וְאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּים	7
וְהִמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעַב לֹא יִהְיֶה בְּאֶרֶץ הַזֹּאת בַּחֲרָב וּבַרְעֵב יִתְמוּ	8
הַנִּבְּאִים הַהֵמָּה: וְהָעָם אֲשֶׁר הִמָּה נְבִאִים לָהֶם יִהְיוּ מְשֻׁלְכִים בְּחֻצוֹת	9
יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי הָרָעַב וְהַחֲרָב וְאִין מִקְבֵּר לְהִמָּה הִמָּה נְשִׂיהֶם וּבְנֵיהֶם	10
וּבְנֹתֵיהֶם וְשִׁפְכֹתֵי עֲלֵיהֶם אֵת רַעְתָם: וַאֲמַרְתְּ אֲלֵיהֶם אֵת הַדְּבָר הַזֶּה	11
תִּרְדָּנָה עֵינֵי דַמְעָה לִילָה וַיּוֹמֶם וְאֵל תִּדְמִינָה כִּי שֹׁבֵר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוֹלַת	12
בֵּית עַמִּי מִכָּה נַחֲלָה מְאֹד: אִם יִצְאֹתִי הַשָּׂדֶה וְהַיְהוָה חֲלָלִי חֶרֶב וְאִם	13
בְּאֹתֵי הָעִיר וְהַיְהוָה תִּחְלוּאֵי רָעַב כִּי גַם נְבִיא גַם כֹּהֵן סָחְרוּ אֶל אֶרֶץ וְלֹא	14
יָדְעוּ:	15

ירמיה יד:יא-יח

Jeremiah 14:11–18

(a) Show how G-d is displeased with the people.

Give **two** points.

.....

.....

.....

..... [2]

- (d) Contrast the information in lines 7–11 (ending with the word **רְעֵתֶם**) with the information in the verse starting **וְאָמַרְתָּ** in line 11.

Give **two** points.

.....

.....

.....

..... [2]

- (e) Explain any **two** metaphors in lines 9–11.

.....

.....

.....

..... [2]

Paragraph 2

וַיְהִי בַשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלַכַת צְדָקָה מֶלֶךְ יְהוּדָה בַּשָּׁנָה הַרְבַּעִית	16
בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלֵי חֲנַנְיָה בֶן עֶזְרָה הַנָּבִיא אֲשֶׁר מַגְבֵּעוֹן בְּבֵית יִי	17
לְעֵינַי הַפְּהָגִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: פֹּה אָמַר יִי צָבָא-וְתֵ אֱ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל	18
לֵאמֹר שְׁבַרְתִּי אֶת עַל מֶלֶךְ בְּבָל: בְּעוֹד שְׁנַתִּים יָמִים אָנִי מָשִׁיב אֶל	19
הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת כָּל פְּלִי בֵית יִי אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בְּבָל מִן	20
הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיָּבִיאוּם בְּבָל: וְאֵת יְכַנְיָה בֶן יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֵת	21
כָּל גְּלוֹת יְהוּדָה הַבָּאִים בְּבָלָה אָנִי מָשִׁיב אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה נָאִם יִי כִּי	22
אֲשַׁבֵּר אֶת עַל מֶלֶךְ בְּבָל: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָה הַנָּבִיא אֶל חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לְעֵינַי	23
הַפְּהָגִים וְלְעֵינַי כָּל הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית יִי: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָה הַנָּבִיא אֲמֹן	24
כִּן יַעֲשֶׂה יִי יְקָם יִי אֶת דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבְּאתָ לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵית יִי וְכָל הַגּוֹלָה	25
מִבְּבָל אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה: אֵךְ שָׁמַע נָא הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר	26
בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָּל הָעָם: הַנָּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפָנֶיךָ מִן הָעוֹלָם	27
וַיִּנְבְּאוּ אֶל אַרְצוֹת רַבּוֹת וְעַל מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמַלְחָמָה וּלְרַעָה וּלְדָבָר:	28
הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנְבֵּא לְשָׁלוֹם בְּבֵא דְבַר הַנָּבִיא יוֹדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר שָׁלְחוּ יִי	29
בְּאֵמָת: וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת הַמּוֹטָה מֵעַל צִוָּאר יְרֵמְיָה הַנָּבִיא	30

וַיִּשְׁבְּרֵהוּ: וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינָי כֹּל הָעָם לֹאמַר כֹּה אָמַר יי כָּכָה	31
אֲשַׁבֵּר אֶת עַל גְּבַכְדִּנְאֲצַר מְלֶךְ בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנַתִּים יָמִים מֵעַל צִוְּאָר כָּל	32
הַגּוֹזִים וַיִּלְךְ יִרְמְיָה הַנְּבִיא לְדַרְכּוֹ: וַיְהִי דְבַר יי אֶל יִרְמְיָה אַחֲרַי	33
שְׁבוֹר חֲנַנְיָה הַנְּבִיא אֶת הַמּוֹטָה מֵעַל צִוְּאָר יִרְמְיָה הַנְּבִיא לֹאמַר:	34
הַלּוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל חֲנַנְיָה לֹאמַר כֹּה אָמַר יי מוֹטָת עֵץ שְׁבַרְתָּ וְעָשִׂיתָ	35
תַּחְתִּיהֶן מִטּוֹת בְּרִזָּל: כִּי כֹה אָמַר יי צָבָא-וַת אֶ-לֵהי יִשְׂרָאֵל עַל בְּרִזָּל	36
נָתַתִּי עַל צִוְּאָר כָּל הַגּוֹזִים הָאֵלֶּה לְעַבְדֵי אֶת גְּבַכְדִּנְאֲצַר מְלֶךְ בָּבֶל	37
וְעַבְדָּהוּ וְגַם אֶת חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנְּבִיא אֶל	38
חֲנַנְיָה הַנְּבִיא שְׁמַע נָא חֲנַנְיָה לֹא שְׁלַחְךָ יי וְאַתָּה הַבְּטַחְתָּ אֶת הָעָם הַזֶּה	39
עַל שִׁקָּר: לָכֵן כֹּה אָמַר יי הַנְּנִי מִשְׁלַחְךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה הַשְּׂנֵה אֶתָּה	40
מֵת כִּי סָרָה דְבַרְתָּ אֶל יי: וַיָּמַת חֲנַנְיָה הַנְּבִיא בַשְּׂנֵה הַהִיא בַּחֲדָשׁ	41
הַשְּׁבִיעִי:	42

ירמיה כח:א-יז

Jeremiah 28:1–17

- (f) (i) What might the reader find surprising about Jeremiah's response (*lines 24–26*) to Hananiah as compared to lines 27–30?

.....
 ..... [1]

- (ii) Account for his response.

.....
 ..... [1]

- (g) וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנְּבִיא אֶת-הַמּוֹטָה מֵעַל צִוְּאָר יִרְמְיָה הַנְּבִיא וַיִּשְׁבְּרֵהוּ: (*lines 30–31*)

Contrast the ways in which Hananiah (*lines 31–33*) and G-d (*lines 35–37*) interpret Hananiah's action.

.....
 .....
 ..... [2]

(h) From your reading of these passages, state how false prophets are viewed.

Give **four** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [4]

(i) Point the following text. Do not point the Divine Name.

[4]

שובו בנים שובבים נאם-יי כי אנכי
בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד
מעיר ושנים ממשפחה והבאתי
אתכם ציון : ונתתי לכם רעים כלבי
ורעו אתכם דעה והשכיל :

ירמיהו ג :יד-טו
Jeremiah 3:14–15

[Total: 35 marks]

Question 2

Translate the following into pointed Biblical Hebrew.

What may the Children of Israel be compared to at that time? They may be compared to a dove that, fleeing from an eagle, hid itself inside a rock and found a snake in front of it. The dove could not go further in because of the snake. It could not go back because of the eagle. What did the dove do? It started to cry out so that its owner would hear and come and save it. So the Children of Israel were at that time. They could not go back because of the Egyptians, and they could not go forward because of the sea.

Based on Midrash, Song of Songs

10 marks for the accurate application of the rules of vowelings of Biblical Hebrew and 5 marks for appreciation of idiom and style.

[15 marks]

SECTION B – Literature**Questions 3–8**

Answer **three** questions from this section.

Comprehension Questions (Questions 3, 4 and 5)

Answer any **two** Comprehension questions.

Question 3:	Samuel	starting on page 13	[20 marks]
Question 4:	Psalms	starting on page 18	[20 marks]
Question 5:	Ezra/Haggai/Zechariah	starting on page 22	[20 marks]

Essay Questions (Questions 6, 7 and 8)

Answer **one** Essay question.

You are advised to restrict your response to approximately **500 words**.

The maximum mark for each essay question is **10 marks**.

[Section B Total: 50 marks]

SECTION B – Literature

Comprehension Questions

Answer two questions.

Question 3

Read the following passages. Answer all questions in English.

line number

Paragraph 1

וַיָּבֹאוּ הַזָּפִים אֶל שָׂאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מְסַתֵּמַר בְּגִבְעָת
 הַחֲכִילָה עַל פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: וַיִּקָּם שָׂאוּל וַיֵּרֶד אֶל מְדָבַר זִיף וַיֵּאָתֶר
 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בְּחֹרֵי יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת דָּוִד בְּמְדָבַר זִיף: 1 2 3

שמואל א' פרק כ"ו: א'-ב'
 1 Samuel 26: 1–2

Paragraph 2

וַיָּבֹא דָוִד וְאַבְיָשִׁי אֶל הָעָם לִילָה וְהִנֵּה שָׂאוּל שֹׁכֵב יָשֹׁן בַּמַּעְגָּל 4
 וְחַנְיָתוֹ מְעוּכָה בְּאַרְצָן מְרֹאֲשֵׁתוֹ [מְרֹאֲשֵׁתוֹ] וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים 5
 סְבִיבָתוֹ [סְבִיבָתוֹ]: וַיֹּאמֶר אַבְיָשִׁי אֶל דָּוִד סַגְרֵ אֶ-לֵהִים הַיּוֹם אֶת 6
 אִיבֶךָ בְּיַדְךָ וְעַתָּה אֶפְנוּ נָא בְּחַנְיָת וּבְאַרְצָן פַּעַם אַחַת וְלֹא אֲשַׁנֶּה לּוֹ: 7
 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל אַבְיָשִׁי אַל תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ בְּמִשְׁחִית יִי 8
 וְנִקָּה: וַיֹּאמֶר דָּוִד חַי יִי כִּי אִם יִי גִפְנוּ אוֹ יוֹמוֹ יָבֹא וְמָת אוֹ 9
 בַּמַּלְחָמָה יֵרֶד וְנִסְפָּה: תְּלִילָה לִי מִיִּי מִשְׁלַח יָדֵי בְּמִשְׁחִית יִי 10
 וְעַתָּה קַח נָא אֶת הַחַנְיָת אֲשֶׁר מְרֹאֲשֵׁתוֹ [מְרֹאֲשֵׁתוֹ] וְאֶת צַפְתַּת 11
 הַמַּיִם וְנִלְכָה לָנוּ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת הַחַנְיָת וְאֶת צַפְתַּת הַמַּיִם 12
 מְרֹאֲשֵׁתֵי שָׂאוּל וַיִּלְכּוּ לָהֶם וַאֲיִן רָאָה וַאֲיִן יוֹדַע וַאֲיִן מְקִיץ כִּי בָלָם 13
 יִשְׁנִים כִּי תִרְדְּמַת יִי נִפְלָה עֲלֵיהֶם: 14

שמואל א' פרק כ"ו: ז'-י"ב'
 1 Samuel 26: 7–12

Paragraph 3

15	לֹא טוֹב הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ חַי יי כִּי בָנִי מוֹת אִתָּם אֲשֶׁר לֹא
16	שָׁמַרְתָּם עַל אֲדֹנֵיכֶם עַל מְשִׁיחַ יי וְעַתָּה רָאֵה אֵי חַנּוּת הַמֶּלֶךְ וְאֵת
17	צַפְחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר מְרָאשְׁתּוּ [מְרָאשְׁתּוּ]: וַיִּכַּר שָׂאוּל אֶת קוֹל
18	דָּוִד וַיֹּאמֶר הַקּוֹלֵךְ זֶה בְּנֵי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ:
19	וַיֹּאמֶר לְמָה זֶה אֲדֹנָי רִדְף אַחֲרַי עֲבָדוּ כִּי מָה עָשִׂיתִי וַיְמַה בְּיָדִי
20	רָעָה: וְעַתָּה יִשְׁמַע נָא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶת דְּבָרַי עֲבָדוּ אִם יי הִסִּיתָךְ
21	כִּי יָרַח מִנְחָה וְאִם בְּנֵי הָאָדָם אַרְוִרִים הֵם לְפָנַי יי כִּי גִרְשׁוֹנֵי
22	הַיּוֹם מִהֶסֶתֶפַח בְּנַחֲלַת יי לֵאמֹר לֵךְ עֲבַד אֱלֹהִים אַחֲרָיִם: וְעַתָּה
23	אֵל יִפְלֹ דְמֵי אַרְצָה מִנְגִיד פָּנָי יי כִּי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת
24	פְּרַעֲשׁ אֶחָד כְּאֲשֶׁר יִרְדֹף הַקְּרָא בְּהָרִים:

שמואל א' פרק צו ט"ז-כ'
1 Samuel 26: 16–20

Paragraph 4

25	וַיִּי שֵׁיב לְאִישׁ אֶת צְדָקְתּוֹ וְאֶת אֲמִנָּתוֹ אֲשֶׁר נִתְּנָה יי הַיּוֹם
26	בְּיָד וְלֹא אָבִיתִי לְשַׁלַּח יָדִי בְּמִשְׁיַח יי: וְהִנֵּה כְּאֲשֶׁר גָּדְלָה נַפְשִׁיךְ
27	הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינַי כִּן תִּגְדֹּל נַפְשִׁי בְּעֵינַי יי וַיִּצְלַנִּי מִכָּל צָרָה:

שמואל א' פרק צו כ"ג-כ"ד'
1 Samuel 26: 23–24

(a) Explain the unusual feature in the participle **מִסְתַּתֵּר** (*line 1*).

Give **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(b) Show how the vowel under the **ב** of **בְּחֹרֵי** (*line 3*) affects its meaning.

Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
..... [3]

(c) Explain the word **מִנְעֵל** (*line 4*) in context.

Give **two** points.

.....
.....
..... [2]

(d) How do Abishai and David view the same opportunity in a different manner? (*lines 6–10*)

Give **two** points.

.....
.....
..... [2]

(e) Explain the use of G-d's name in the phrase **תְּרַדְמֶת יי** (line 15).

Give **two** points.

.....

.....

.....

..... [2]

(f) In what manner is the phrase **אֲשֶׁר עָשִׂיתָ** used in the context of lines 15–16?

Give **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

(g) Show how David uses oratory to convince Saul of the error of pursuing him.

Give **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

(h) Translate Paragraph 4.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(i) Comment on the vowel under the letter ך of the word בִּיְדֵיךָ (line 7).

.....
..... [1]

[Total: 20 marks]

Question 4

Read the following passage. Answer all questions in English.

	<i>line number</i>
לְמִנְצַחַת מְזִמּוֹר לְדָוִד:	1
הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֱ-ל וּמַעֲשֵׂיהָ יְדִיו מִגִּיד הַרְקִיעַ:	2
יּוֹם לַיּוֹם יִבְיַע אָמַר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יִתְוַה דְּעַת:	3
אֵין אָמַר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי גִשְׁמָע קוֹלָם:	4
בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבְקִצָּה תִבְל מְלִיָּהֶם לְשִׁמְשׁ שָׁם אֵהֵל בְּהֶם:	5
וְהוּא כְּחֶתֶן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ יְשִׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּי אֶרֶח:	6
מְקַצָּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וְתִקּוּפָתּוֹ עַל קִצּוֹתָם וְאֵין גִּסְתָּר מִחֶמְתּוֹ:	7
תּוֹרַת יִי תְמִימָה מְשִׁיבַת נְפֹשׁ עֵדוֹת יִי גִאֲמָנָה מִחֶפְיֵמַת פְּתִי:	8
פְּקוּדֵי יִי יִשְׂרָיִם מְשִׁמְחֵי לֵב מִצּוֹת יִי בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:	9
יִרְאֵת יִי טְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד מִשְׁפָּטֵי יִי אֲמַת צְדָקוֹ יִתְדּוֹ:	10
הַנִּחַתְמָדִים מִזְהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים מִדְּבִשׁ וְנִפְתַּת צוּפִים:	11
גַּם עֲבָדָהּ גִּזְהָר בְּהֶם בְּשִׁמְרָם עֲקָב רַב:	12
שְׂגִיאוֹת מִי יִבִּין מִנְסֻתְרוֹת נִקְנִי:	13
גַּם מִזְדִּים חֲשׂוֹף עֲבָדָהּ אֵל יִמְשְׁלוּ בִי אֵז אֵיתָם וְנִקִּיתִי מִפְּשַׁע רַב:	14
יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיהָ יִי צוּרֵי וְגִאֲלֵי:	15

תהלים יט: א-טו

Psalm 19:1–15

(a) Explain the superscription in line 1.

Give **two** points.

.....

.....

.....

..... [2]

(b) The accent on the word אֲמָר (line 3) is on the first syllable of the word.

State how this affects the meaning of the word.

.....

..... [1]

(c) (i) Give the root of the word יִבִּיעַ (line 3).

.....

..... [1]

(ii) Explain why it is appropriate in context.

.....

.....

.....

..... [2]

(d) Explain the link between lines 1–7 and lines 8–12.

.....

.....

.....

..... [2]

(e) In the Psalm, a number of synonyms are used for G-d's Law.

Give the derivation of any **two** synonyms used in the Psalm and explain how they differ.

.....
.....
.....
..... [4]

(f) Translate lines 13–14.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(g) Give any **two** examples of imagery in this Psalm.

.....
.....
..... [2]

(h) Show how line 15 differs from the rest of the Psalm.

Give **two** points.

.....
.....
..... [2]

- (i) נִקְנִי (line 13) and וְנִקְיִתִּי (line 14) are from the same root.

Account for the *dagesh* in each word.

.....

.....

.....

..... [2]

[Total: 20 marks]

Question 5

Read the following passages. Answer all questions in English.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁשִׁי בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַיְהוָה	1
דָּבַר יי בִּינְד חֲגֵי הַנְּבִיא אֶל זְרַבְבֶּל בֶּן שְׂאִלְתִּיאֵל פָּתַח יְהוּדָה וְאֶל	2
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יי צְבָא-וּת	3
לֵאמֹר הָעַם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֵת בָּא עֵת בַּיִת יי לְהַבְנוֹת: וַיְהִי דָבָר	4
יי בִּינְד חֲגֵי הַנְּבִיא לֵאמֹר: הַעֵת לָכֶם אַתֶּם לְשִׁבְתָּ בְּבֵתֵיכֶם סְפוּנִים	5
וְהַבַּיִת הַזֶּה תִּרְבּוּ: וְעַתָּה כֹּה אָמַר יי צְבָא-וּת שִׁימוּ לְבַבְכֶם עַל	6
דַּרְכֵיכֶם: זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבִיא מְעַט אֲכֹל וְאִין לְשִׁבְעָה שָׂתוּ וְאִין	7
לְשִׁכְרָה לְבוֹשׁ וְאִין לֶחֶם לֹו וְהַמְשַׁתְּכֵר מִשְׁתַּכֵּר אֶל צָרוּר נְקוּב:	8
כֹּה אָמַר יי צְבָא-וּת שִׁימוּ לְבַבְכֶם עַל דַּרְכֵיכֶם: עָלוּ הָהָר	9
וְהִבַּאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת וְאַרְצָה בוֹ וְאַכְבְּדוּ [וְאַכְבְּדָה] אָמַר יי: פְּנֵה	10
אֶל הַרְבֵּה וְהִנֵּה לְמַעַט וְהִבַּאתֶם הַבַּיִת וְנִפְתַּחְתִּי בוֹ יַעַן מָה נָאִם יי	11
צְבָא-וּת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר הוּא תָרַב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ: עַל כֵּן	12
עָלִיכֶם כָּלֹאוֹ שָׁמַיִם מִטָּל וְהָאֶרֶץ כָּלֵאָה יְבוּלָה: וְאַקְרָא תָרַב עַל	13
הָאֶרֶץ וְעַל הַהָרִים וְעַל הַדָּגָן וְעַל הַתִּירוֹשׁ וְעַל הַיְצָהָר וְעַל אֲשֶׁר	14
תּוֹצִיא הָאֲדָמָה וְעַל הָאֲדָם וְעַל הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל יִגִיעַ כַּפָּיִם:	15

חגי פרק א : א-יא
Haggai 1:1–11

Paragraph 2

גָּדוֹל יְהִיָּה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן אָמַר יי צְבָא-וּת	16
וּבְמָקוֹם הַזֶּה אֲתֵן שְׁלוֹם נָאִם יי צְבָא-וּת:	17
הֵן יִשָּׂא אִישׁ בְּשֹׁר קֹדֶשׁ בְּכִנּוֹת בְּגָדוֹ וְנִגַע בְּכִנּוּפוֹ אֶל הַלֶּחֶם וְאֶל	18
הַנְּזִיד וְאֶל הַיַּיִן וְאֶל שֶׁמֶן וְאֶל כָּל מַאֲכָל הַיְקֹדֶשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים	19
וַיֹּאמְרוּ לֹא:	20
וְעַתָּה שִׁימוּ נָא לְבַבְכֶם מִן הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעֲלָה מִטָּרֵם שׁוּם אָבֹן	21
אֶל אָבֹן בְּהִיכַל יי:	22
שִׁימוּ נָא לְבַבְכֶם מִן הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעֲלָה מִיּוֹם עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה	23
לְתַשִּׁיעֵי לְמֵן הַיּוֹם אֲשֶׁר יִסַּד הִיכַל יי שִׁימוּ לְבַבְכֶם:	24

חגי ב: ט, יב, טו, יח
Haggai 2:9, 12, 15, 18

(a) State:

(i) why the people are delaying the rebuilding of the Temple.

.....
..... [1]

(ii) what was incorrect with their reasoning.

.....
..... [1]

(b) Account for the different uses of the noun **עֵת** (lines 4 and 5) in Paragraph 1.

Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(c) Explain the imagery of the phrase **צָרוּר נִקְוֵב** (line 8).

.....
.....
.....
..... [2]

(d) What is unusual about the way the word **הֶאֱחָרוֹן** is used in line 16?

.....
..... [1]

(e) Give the reason for the vowel under the **ו** in the word **וּמְעֵלָה**. (line 21)

.....
..... [1]

(f) The phrase **שִׁימוּ לְבַבְכֶם** appears in Paragraphs 1 and 2.

Compare and contrast the difference in the way it is used.

.....
.....
.....
..... [2]

(g)

הן ישא איש בשר קדש בקנה בגדו ונגע בכנפו אל הלחם ואל 18
הנזיד ואל היין ואל שמן ואל כל מאכל היקדש 19

(i) Give the meaning of the root **קדש** in these lines.

.....
..... [1]

(ii) Explain why it is appropriate.

Give **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(h) Translate from **פְּנֵה** (end of line 10) to **לְבֵיתוֹ** (line 12).

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(i) Give evidence of disappointment in these passages.

.....

.....

.....

.....

..... [4]

Do not include any information from question (h).

[Total: 20 marks]

Essay Questions

Answer **one** question from this part of Section B.

You should restrict your response to approximately **500 words**.

You are advised that no more than **five** areas of discussion are expected in this essay.

Question 6

How does David react to adversity in 1 Samuel 25–27, 29–31 and 2 Samuel 1? [10]

Question 7

Demonstrate how salvation is a central theme in Psalms 19–28. [10]

Question 8

Show how obedience affects the success of the nation in Ezra 1, Haggai 1–2 and Zechariah 7–10.

Do not use any information from the text in Question 5. [10]

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a template for handwriting practice.

ADDITIONAL ANSWER SPACE

If additional space is required, you should use the following lined page(s). The question number(s) must be clearly shown in the margin(s).

A large area of lined paper for writing. It consists of a vertical solid line on the left side, creating a margin. To the right of this line, there are numerous horizontal dotted lines extending across the width of the page, providing space for writing answers.

A large rectangular area with a vertical solid line on the left side and horizontal dotted lines across the rest of the page, providing a grid for writing answers.

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.